

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

OLAFi JÄRELEVALVEKOMITEE

OLAFi JÄRELEVALVEKOMITEE TEGEVUSARUANNE – 2017

(2018/C 389/01)

OLAFi järelevalvekomitee liikmed

Jan MULDER

OLAFi järelevalvekomitee eesistuja

Järelevalvekomitee liige alates 23. jaanuarist 2017, eesistuja alates 1. märtsist 2017

Euroopa Parlamendi endine liige, Madalmaad

Colette DRINAN

Järelevalvekomitee liige alates 13. juulist 2016 kuni 15. novembrini 2017

Eesistuja alates 7. septembrist 2016 kuni 1. märtsini 2017

Auditi direktor, Riigikontrolöri Peaaudiitori Büroo, Iirimaa

Vannutatud audiitor

Maria Helena FAZENDA

Järelevalvekomitee liige alates 23. jaanuarist 2017

Sisejulgeolekusteami peasekretär, Portugal

Riigiprokurör

Petr KLEMENT

Järelevalvekomitee liige alates 23. jaanuarist 2017

Peaprokuratuur, Tšehhi Vabariik

Riigiprokurör

Grażyna STRONIKOWSKA

Järelevalvekomitee liige alates 13. juulist 2016

Riigiprokuratuuri prokurör, Varssavi, Poola

Riigiprokurör

Rafael MUÑOZ LÓPEZ-CARMONA

Järelevalvekomitee liige alates 1. detsembrist 2017

Riigikontrolöri peamise tugiüksuse juhataja korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse eriprokuratuuris, Hispaania.

Audiitor, jurist, ökonomist

EESISTUJA EESSÕNA

Mul on hea meel esitada Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) järelevalvekomitee 2017. aasta aruanne.

Praegune aruandlusperiood hoidis nii järelevalvekomitee liikmeid kui ka selle sekretariaati täielikult rakkes. Seda aastat iseloomustavad järelevalvekomitee koosseisus toimunud mitmed muudatused. Catherine Pignoni, Johan Denolfi ja Dimitrios Zimianitise seadusejärgne ametiaeg lõppes ja nende asemele astusid 23. jaanuaril Helena Fazenda, Petr Klement ja mina, Jan Mulder. Kasutan võimalust, et tänada neid nende töö eest Euroopa Liidus üldiselt ning eelkõige järelevalvekomitees ja OLAFis.

Colette Drinan astus eesistuja kohalt tagasi 1. märtsil 2017 ja mina võtsin seejärel kohustused üle. Samuti astus Colette Drinan tagasi järelevalvekomitee liikme kohalt sama aasta 16. novembril ja tema asemele astus Rafael Muñoz López-Carmona. Soovin Colette Drinanile edastada järelevalvekomitee tänu tema panuse eest meie töösse.

OLAFi peadirektor Giovanni Kessler otsustas 2017. aasta oktoobris võtta vastu töökoha Itaalias enne Brüsseli ametiaja lõppu. Peagi pärast otsuse teatavakstegemist käivitati uue peadirektori värbamismenetlus. Järelevalvekomitee eesistujana osalesin värbamismenetluses vaatlejana. Järelevalvekomiteel ei olnud vastuväiteid komisjoni järgitavale menetlusele.

Järelevalvekomitee sekretariaadi sõltumatuse tagamiseks viidi sekretariaat 2017. aastal OLAFi alt Euroopa Komisjoni büroosse, täpsemalt individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ametisse (PMO). Kuid tegemist on siiski vaid haldusliku muudatusega. Haldusliku üleminekuga kaasnes füüsiline liikumine OLAFi valdustest hoone teise ossa, mis jääb OLAFi turvaperimeetrist väljapoole. Tagasi vaadates võib öelda, et see muutus ei täitnud julgeolekukomitee ootusi.

Suur osa järelevalvekomitee tööst oli pühendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁾ (OLAFi määrus) tõhususe hindamisele kooskõlas määruse artikliga 19. Hindamine tuli lõpetada enne 2. oktoobrit 2017.

Järelevalvekomitee arvamuse peamised järeldused OLAFi määruse hindamise kohta esitati tähtjaks ja need on järgmised:

- i) vajadus lisada määrusesse nõue, et järelevalvekomiteel on õigus saada teavet, mida ta peab vajalikuks oma ülesannete täitmiseks, et suuta igakülselt suurendada OLAFi sõltumatust;
- ii) menetluslike tagatiste suhtes on vaja suuremat selgust; ning
- iii) liikmesriikide koostöö seoses OLAFi juurdlustegevusega peaks muutuma kohustuslikumaks.

Aruande täisversioon on kättesaadav järelevalvekomitee institutsioonidevahelisel veebilehel aadressil <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/>

Järelevalvekomitee tegeles peamiselt uutele töötajatele OLAFi igapäevatöö tutvustamisega, tagasilükatud juhtumite analüüsimisega, juurdluste kestuse ülevaatamisega, tundlike juhtumite ning OLAFi kulutuste rakendamise kontrollimisega. Koostöö tegemise ja ameti juhtimise tugevdamise eesmärgil kohtusid järelevalvekomitee liikmed ja ma ise mitmel korral uurijate ja OLAFi juhtkonnaga.

Järelevalvekomitee jõudis järeldusele, et eeloleval aastal tuleb rohkem pühendada menetluslikele tagatistele, juurdluste kestusele, juhtumite käsitlemise edukuse määrale ning soovitudele, mis edastatakse liikmesriigi õigusasutustele ja ELi institutsioonidele.

Varasemates aruannetes toodi peamise probleemina esile järelevalvekomiteele edastatava teabe vähesus. Uus järelevalvekomitee muutis oma kohustuste täitmise prioriteediks piisava juurdepääsu saamise vajalikule teabele. Endise peadirektori Kessleri töö selles valdkonnas oli julgustav ning pärast seda, kui Nicholas Ilettist sai peadirektori asetäitja, kiirendati sellealast tegevust veelgi. Nicholas Ilettist parandas suhtlemist ja sujuvat koostööd OLAFi ja ameti järelevalve teostaja vahel ning on alati olnud valmis edastama teavet ja jagama oma seisukohti ja juhtimisvalikuid järelevalvekomiteega. Järelevalvekomitee hindab sellist avatud suhtluskanalit eriti kõrgelt.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusti ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

Järelevalvekomitee esitas OLAFi peadirektorile ning kõrgetele ametnikele ja juhtkonnale püsiva kutse osaleda komitee kõikidel täiskogu istungitel. Tänu sellele algatusele paranes teabe liikumine oluliselt. Järelevalvekomitee liikmed võtsid vastu konstruktiivse ja koostöölise lähenemisviisi, mille kohaselt saavad OLAF ja järelevalvekomitee vastastikku tugevdada teineteise rolli ameti juhtorganitena. 2017. aasta aruandlusperioodil ei olnud olukord siiski veel täiuslik, nagu nähtub järgnevatelt lehekülgedelt. Selle lähenemisviisi täieliku kasuteguri avaldumiseks Euroopa Liidu jaoks on vaja veel aega.

Iga kohtumisel oli teemana alati üleval äsja asutatud Euroopa Prokuratuuri loomisega seotud areng. Kuna Euroopa Prokuratuur mõjutab edaspidi OLAFi tegemisi, on järelevalvekomitee kindlustanud selle, et teda teavitatakse igakülgselt prokuratuuri õigusliku sünniga seotud ettevalmistustest, selle rahalisest mõjust ja edasisest toimimisest. Nii OLAFi kui ka Euroopa Prokuratuuril on Euroopa Liidus täita oma roll ning nendevaheline sünergia parandab maksumaksjate, liikmesriikide ja Euroopa Liidu huvide kaitset. OLAF on järelevalvekomiteed korrapäraselt teavitanud sammudest, mida OLAF ja komisjon on astunud Euroopa Prokuratuuri määruse rakendamiseks.

Nagu eespool öeldud, seljataha jäänud aasta oli üleminekuaasta. Järelevalvekomitee koosseisu ja sekretariaadi asukoha muutus lõi olukorra, mille tõttu ei olnud alati lihtne kohaneda kõikide kaasnevate muutustega, seda just eriti sekretariaadil. Soovin tänada kõiki, kes on aidanud meil jätkata tööd kooskõlas OLAFi määrusega.

OLAFi järelevalvekomitee eesistuja

Jan MULDER

SISUKORD

	<i>Lehekülg</i>
ÜLESANDE KIRJELDUS	5
ÕIGUSRAAMISTIK	6
OLAFi VAHENDITE KONTROLLIMINE	7
JUURDEPÄÄS TEABELE JÄRELEVALVEÜLESANDE TÄITMISEKS	9
OLAFi SÕLTUMATUSE TUGEVDAMINE	10
OLAFi UUE PEADIREKTORI VALIKUMENETLUS	11
OLAFi JUURDLUSTES MENETLUSLIKE TAGATISTE KOHALDAMISEGA SEOTUD ARENGU JÄLGIMINE	11
Õiguspärasuse kontroll ja läbivaatamine	11
Kaebuste käsitlemise kord OLAFi juurdluste ajal	12
Põhiõigused ja menetluslikud tagatised	12
JUURDLUSTE KESTUSE KONTROLLIMINE	14
Üldised märkused	14
Järelevalvekomitee analüüs 417 üle 12 kuu kestnud juurdluste aruande kohta	15
Järeldused	16
OLAFi JUURDLUSPRIORITEETIDE JA -JUHISTE HINDAMINE	17
JUHTUMITE KONTROLLIMINE, MILLE PUHUL EI OLE OLAFi SOOVITUSI JÄRGITUD	18
EUROOPA PETTUSTEVASTANE AMET JA EUROOPA PROKURATUUR	20
Haldusjuurdluste läbiviimine Euroopa Prokuratuuri taotluse korral	21
Euroopa Prokuratuuri toetamine teabe, kohtuekspertiisi, oskusteabe ja rakendusliku toetuse abil	21
JÄRELEVALVEKOMITEE JUHTIMINE	22
Kohtumised ELi institutsioonide, organite ja muude asutustega	22
Töömeetodid ja läbipaistvus	22
OLAFi järelevalvekomitee sekretariaat	22
Eelarveküsimused	23

ÜLESANDE KIRJELDUS

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 15 lõige 1

„Järelevalvekomitee jälgib korrapäraselt ameti juurdlusülesannete täitmist, et suurendada ameti sõltumatust talle käesoleva määruse alusel antud volituste nõuetekohasel kasutamisel.

Eelkõige jälgib järelevalvekomitee menetluslike tagatiste kohaldamisega seotud arenguid ning juurdluse kestust, võttes arvesse peadirektori poolt kooskõlas artikli 7 lõikega 8 esitatud teavet.“

1. OLAFi järelevalvekomitee ülesanne on suurendada OLAFi sõltumatust talle käesoleva määruse alusel antud volituste nõuetekohasel kasutamisel⁽²⁾. Selle ülesande täitmiseks on ELi seadusandja andnud järelevalvekomiteele kolmese rolli: OLAFi juurdlusülesannete korrapärane jälgimine, peadirektori abistamine tema kohustuste täitmisel ning ELi institutsioonidele aru andmine.
2. Järelevalvekomitee ja OLAFi peadirektor on mõlemad osa juhtimisstruktuurist, mille seadusandja kehtestas määrusega (EÜ) nr 1073/1999 ja kinnitas määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013. Järelevalvekomitee on OLAFi järelevalveorgan ja OLAFi sõltumatuse kaitsja. Järelevalvekomitee jälgib korrapäraselt OLAFi juurdlusülesannete täitmist ja ameti haldussuutlikkust. Eelkõige jälgib järelevalvekomitee arenguid menetluslike tagatiste rakendamisel ja juurdluste kestust.

Lisaks ameti juhtimisele tagab OLAFi peadirektor ka menetluste läbivaatamise, kaebuste käsitlemise, oma ülesannete täitmise ja juurdluste suuna. Tegemist on märkimisväärse vastutusega, mida ühelgi teisel Euroopa Komisjoni peadirektoril ei ole. Ükski teine peadirektor ei saa korraldada juurdlust Euroopa institutsioonide töötajate ja liikmete suhtes. OLAFi peadirektori määrab ametisse komisjon tihedas koostöös Euroopa Parlamendi ja nõukoguga ning pärast seda, kui järelevalvekomitee on esitanud positiivse arvamuse ametisse nimetamise menetluse kohta. Sellisena on OLAFi peadirektor *primus inter pares*, pädev ametnik, kes tagab ELi institutsioonides kõrged eetikastandardid ja usaldusväarsuse.

3. Järelevalvekomitee on OLAFi peadirektori jaoks nõuandvas rollis ja abistab teda tema ülesannete täitmisel just erilise rolli tõttu, mille ELi seadusandja on talle andnud. Järelevalvekomitee:
  - **edastab** peadirektorile komitee kontrollitegevuse tulemused järgmise kohta:
    - juurdlusülesannete täitmine OLAFi poolt,
    - menetluslike tagatiste kohaldamine ja juurdluste kestus ning
    - teeb vajaduse korral asjakohaseid soovitusi;
  - **saadab** peadirektorile arvamusi, sealhulgas vajaduse korral soovitusi OLAFi juurdlusülesannete täitmiseks vajalike vahendite, juurdlusprioriteetide ning juurdluste kestuse kohta;
  - **esitab** oma seisukohad (vajaduse korral ka soovitusel) juurdlusmenetluste suuniste (ja nende muudatuste) kohta, mille peadirektor on vastu võtnud kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõikega 8;
  - **kontrollib** OLAFi juurdluste ning ameti esitatud soovitude kvaliteeti.
4. Järelevalvekomitee on ELi institutsioonide vestluspartner. Järelevalvekomitee annab institutsioonidele oma tegevusest aru, võib nende taotluse korral esitada arvamusi, esitab aruandeid juurdlusteemade kohta ning vahetab institutsioonidega seisukohti poliitilisel tasandil. Sellest tulenevalt pakub järelevalvekomitee ELi institutsioonidele oskusteavet, mis põhineb komitee järelevalvealastel kogemustel. Samuti annab komitee kindluse, et OLAF tegutseb seaduslikkuse ja korrektsuse piires ning et juurdluste läbiviimisel austatakse ELi põhiväärtusi.

⁽²⁾ Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikkel 15.

ÕIGUSRAAMISTIK

Artikkel 19. Hindamisaruanne

„Komisjon esitab 2. oktoobriks 2017 Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruandele lisatakse järelevalvekomitee arvamus ning selles osutatakse, kas on vaja käesolevat määrust muuta.“

5. Käesolevas aruandes osutatakse mitmel korral arvamus nr 2/2017 järeldustele „mis on lisatud Euroopa Komisjoni hindamisaruandele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 883/2013 kohaldamise kohta“⁽³⁾. See oli kõige olulisem arvamus, mille järelevalvekomitee 2017. aastal koostas. Arvamuses hindas järelevalvekomitee järgmist: i) OLAFi õiguslik keskkond; ii) OLAFi juurdluste elutsükkel; iii) põhiõiguste austamine ja menetluslikest tagatistest kinnipidamine OLAFi korraldatud juurdluste käigus; iv) järelevalvekomitee roll ja tegevus ning v) Euroopa Prokuratuuri asutamise seadusandlik ettepanek.
6. Oma arvamuses jõudis järelevalvekomitee järeldusele, et määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 muudatusse tuleks koondada kõigi OLAFi juurdluste põhjused, et vältida killustumist ja tõlgendamiskasutusi ning suurendada õigusaktide selgust ja menetluslike tagatiseid. Ühtne õigusraamistik peaks sisaldama ka põhjalikku seadustikku, milles kehtestatakse OLAFi volitused. Määruses tuleb pöörata erilist tähelepanu OLAFi volituste selgitamisele suhetes ELi institutsioonidega ning OLAFi ja tulevase Euroopa Prokuratuuri vahelisele pädevuste jaotusele.

Järelevalvekomitee arvates ei sätesta praegu kohaldatavad eeskirjad juurdluste korraldamist sellise läbipaistvusega, nagu seda nägi ette seadusandja. Lisaks võivad mitmed juhid OLAFi töötajaid, eelkõige uurijaid, eksitada. Seda olukorda saaks vältida, kui määruks kehtestatakse põhjalikud juurdlusmenetlused. See hõlmaks vähem paindlikke tingimusi juurdluste algatamiseks, et ei seataks ohtu õiguskindlust ja sissetuleva teabe õiglast käsitlemist OLAFi poolt. Põhjalike juurdlusmenetluste kehtestamine aitaks samuti kasutusele võtta mehhanismid, mis hoiaksid ära võimalikke kaalutusõiguse rikkumisi või põhjendamatu välissurve OLAFi peadirektorile. See aitaks samuti tasakaalustada peadirektorile kehtiva määrusega antud laialdast kaalutusõigust, kehtestades peadirektorile kohustuse teavitada korrapäraselt järelevalvekomiteed juurdluste algatamisest keeldumise põhjustest.

7. Järelevalvekomitee leidis, et OLAFi juurdluste peamised valdkonnad (mis hõlmavad struktuurifonde, põllumajandust, omavahendeid, tolli, välisabi ja korrupsiooni) tuleks OLAFi määruks paremini välja tuua, et muuta OLAFi juurdluste eeskirjad ja -volitused nendes sektorites selgemaks. See suurendaks ameti sõltumatust volituste nõuetekohasel täitmisel ning looks tugeva aluse OLAFi koostööks Euroopa Prokuratuuriga.
8. Juurdluste kestuse puhul leidis järelevalvekomitee, et määrust tuleb muuta ja lisada OLAFi peadirektorile nõue arvestada juurdlustega seotud liikmesriikide õigusaktidest tulenevate kitsendustega. Vähemalt 18 kuud enne seadusega kehtestatud aegumistähtaaja lõppu peab OLAF saatma vastavate liikmesriikide ametiasutustele vahearuande. Vahearuande vorm ja sisu on samasugused nagu lõpparuande puhul ning see ei sisalda soovitusi. Järelevalvekomitee toetas samuti järelkontrollirühmade loomist, kes annaks soovitusi kohtulike järelemeetmete ning OLAFi ja juurdlustes osalevate ametiasutuste (kaasa arvatud tulevase Euroopa Prokuratuuri) vahelise tegevuse koordineerimise kohta.
9. Juurdluste lõpetamise osas leiab järelevalvekomitee, et seadusandja peaks kaaluma sõnaselgete eeskirjade loomist selle kohta, millist teavet peab OLAF järelevalvekomiteele saatma. Selleks, et järelevalvekomiteel oleks võimalik peadirektorit tema ülesannete täitmisel selles valdkonnas abistada, peaks komitee saama OLAFilt vähemalt liikmesriigi õigusalastele saadetud juurdluste aruande ja sellelt asutuselt OLAFile saadetud vastuse.

Järelevalvekomitee märkis, et kõigilt kolmelt institutsioonilt saadud tugevat volitust arvestades sooviks komitee täita ka olulist rolli OLAFi ja tema partnerite, eelkõige Euroopa Prokuratuuri vaheliste suhete loomisel.

⁽³⁾ Vt OLAFi järelevalvekomitee veebisait: http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/sites/default/files/opinion_2_2017.pdf

OLAFi VAHENDITE KONTROLLIMINE

Komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsuse 1999/352/EÜ (millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet ja mida on muudetud 27. septembri 2013. aasta otsusega 2013/478/EL) artikli 6 lõige 2:

„2. Pärast järelevalvekomiteega konsulteerimist saadab peadirektor eelarve peadirektoraadi peadirektorile aegsasti esialgse eelarveprojekti, mis kirjendatakse Euroopa Liidu üldeelarves komisjoni käsitleva eelarveosa ameti käsitlevasse lisasse.“

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 15 lõike 1 kolmas lõik:

„Järelevalvekomitee esitab peadirektorile arvamusi, sealhulgas asjakohasel juhul soovitusi muu hulgas ameti juurdlustegevuseks vajalike vahendite [...] kohta.“

10. Järelevalvekomitee analüüsis OLAFi 2018. aasta eelarveprojekti, milles keskendus kahele peamisele punktile: i) OLAFi sisuhaldussüsteem – OLAFi andmebaas, mis sisaldab juhtumitega seotud teavet ja mis on loodud senise juhtumite haldussüsteemi (CMS) asendamiseks, ja ii) OLAFi töötajad. Järelevalvekomitee pani suuri lootusi 2017–2019 personalistrateegiale, mille OLAF peaks vastu võtma 2018. aasta jooksul, võttes arvesse soovitusi, mis järelevalvekomitee tegi OLAFi peadirektorile oma arvamuses nr 1/2017 „OLAFi esialgne eelarveprojekt 2018. aastaks“.
11. Oma arvamuses nr 1/2017 toetas järelevalvekomitee OLAFi esialgset eelarveprojekti 2018. aastaks, eelkõige OLAFi taotlust saada juurde viis administraatori ametikohta OLAFi juurdlusülesannete jaoks, et toetada OLAFi põhiülesannete täitmist.
12. Eelkõige leidis järelevalvekomitee, et OLAFi sisuhaldussüsteem on oluline selle rakendamiseks kaasatud eelarvevahendite ning mõju tõttu, mida süsteem avaldab OLAFi juurdlusülesannete täitmisele. Seetõttu soovitas järelevalvekomitee, et OLAFi peadirektor taotleb Euroopa Komisjoni siseauditi talitusest „sisuhaldussüsteemi rakendamise järeelhinnangut, mis peaks hõlmama lisaks muudele teguritele ka kasutajakogemust.“ OLAF vastas 2017. aasta oktoobris, et „kaalub hoolikalt vajadust taotleda siseauditi talitusest sellise järeelhinnangu tegemist“. 2018. aasta veebruaris märkis OLAF lisaks, et OLAFi IT-projektide juhtimistavade (sealhulgas sisuhaldussüsteemi) audit tehakse esimesel võimalusel.
13. Seoses OLAFi 2017–2019 personalistrateegiaga esitas järelevalvekomitee oma arvamuses nr 1/2017 OLAFi peadirektorile viis soovitusi: parandada OLAFi personalijuhtimist, eelkõige vähendada personali voolavust, hoida töötajaid ning värvata ja koolitada uurijaid. OLAF andis osadele soovitudele osalise vastuse.
14. Järelevalvekomitee soovitas, et OLAF pööraks eraldi tähelepanu „tööjõu üksikasjalikule planeerimisele, mille käigus hinnatakse igal aastal värvatavate töötajate arvu 2017–2019 personalistrateegia perioodil“. OLAF vastas 6. oktoobril 2017, et oma personalistrateegia väljatöötamisel aastateks 2017–2019, pöörab ta spetsiaalselt tähelepanu järelevalvekomitee soovitud esile toodud teemadele. Kuid siiani ei ole järelevalvekomiteele 2017–2019 personalistrateegiat kättesaadavaks tehtud. OLAF peab seda soovitusi pidevaks ning lisas 2018. aasta veebruaris, et dokument valmib 2018. aasta esimesel poolel.
15. Oma arvamuses 1/2017 soovitas järelevalvekomitee, et OLAF pööraks erilist tähelepanu järgmistele küsimustele: i) meetmed, mida võtta värbamise keskmise kestuse vähendamiseks; ii) määrata kindlaks võimalikud meetmed, millega töötajaid hoida ja mis põhinevad töölt lahkumise vestlustelt saadud teabel; iii) koolitusvajaduse üksikasjalik hinnang ja iv) koolitusstatistika peamiste näitajate mõõtmine ja võrdlemine. OLAF vastas 6. oktoobril 2017, et ta pöörab eraldi tähelepanu järelevalvekomitee soovitud esile toodud teemadele 2017–2019 personalistrateegia väljatöötamisel ning esitas eelmainitud soovitude kohta täiendava aruande 2018. aasta veebruaris⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ OLAFi teatis „OLAFi aruandlus järelevalvekomitee soovitude rakendamise kohta 2017. aastal“ – Ares(2018)781022.

16. OLAF esitas järelevalvekomiteele aruande mitmete personaliküsimuste kohta. Esiteks, 2018. aasta lõpus koostab OLAF aruande, milles määrab kindlaks need tegurid, mille abil lühendada värbamiseks kuluvat aega. OLAF peab järelevalvekomitee soovitude rakendamist kestvaks ülesandeks. Teiseks, OLAF märkis, et personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat (DG HR) on vastutav kogu komisjoni koolituskursuste haldamise eest. Seetõttu ei tea üksikud peadirektoraadid koolituskulude suurust. Kolmandaks, OLAF teatas täiendavalt, et äsja ametisse nimetatud uurijate ja vanemuurijate jaoks on olemas koolituskavad ning esitas teabe komisjoni töötajatele mõeldud sise- ja üldkoolituste kohta.
17. Järelevalvekomitee on seisukohal, et OLAFi vahendid peaksid olema suunatud tema põhitegevusele, st ebaseadusliku tegevuse, õigusnormide raskete rikkumiste, pettuste, ametikohustuste rikkumiste ning muude ELi huve kahjustavate tegevuste uurimisele. Järelevalvekomitee leiab, et juurdlustegevuse toetamine on osa OLAFi põhitegevusest ning komisjonist sõltumatu ametisisese personali ja rahaliste vahendite olemasolu toetab OLAFi sõltumatust. Sellel on oluline tähtsus värbamisel, koolitamisel ja suutlikkusel reageerida uutele ja keerukatele pettustele.
18. Järelevalvekomitee väljendas arvamuses 1/2017 oma seisukohta, et ametikohtade üleminekut OLAFist Euroopa Prokuratuuri tuleb hoolikalt kaaluda ja juhtida nii, et kaitsta OLAFi võimet täita kehtivate volituste raames oma ülesandeid, eelkõige suuta korraldada juurdlusi. See võib tähendada, et tuleb vähendada OLAFi poliitilist suutlikkust, kui osad ametikohad viiakse üle Euroopa Prokuratuuri, et säilitada direktoraatide juurdlussuutlikkust.
19. Järelevalvekomitee märkis lisaks, et pärast Euroopa Prokuratuuri asutamise lõpliku ettepaneku vastuvõtmist võib ta vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 15 lõikes 9 sätestatule kaaluda aruande esitamist mõju kohta, mida Euroopa Prokuratuuri asutamine avaldab OLAFi juurdlussuutlikkusele.
20. Lisaks oma arvamusele nr 1/2017 OLAFi 2018. aasta esialgse eelarveprojekti kohta analüüsis järelevalvekomitee OLAFi esitatud teavet 2017. aasta eelarve täitmise kohta. Järelevalvekomitee leiab, et kasinusmeetmed ei tohiks negatiivselt mõjutada ameti suutlikkust juurdlusi tõhusalt korraldada.
21. Järelevalvekomitee märkis samuti, et OLAFi eelarve täitmine oli madal ning personali volavus oli endiselt suur ja ei suudetud värvata piisavalt töötajaid kõikide vabade ametikohtade täitmiseks. Järelevalvekomitee märkis, et lähetuste eelarves ei tehta vahet juurdluskulutuste ja teistel eesmärkidel tehtud kulutuste vahel. Järelevalvekomitee on seisukohal, et selliste tõhusate juurdluste korraldamiseks, millel on nii kohtuekspertide kui ka õiguslik ja logistiline tugi, tuleb ehk suurendada lähetuste eelarvet. Järelevalvekomitee analüüsib seda küsimust koostöös OLAFiga, et koguda rohkem tõendeid ning tagada, et kõik vajalikud vahendid on antud uurijate käsutusse.
22. Järelevalvekomitee leiab, et OLAFi peadirektori kaalutusõigus kanda alakasutatud eelarveridadelt vahendeid eelarveridadele, kus neid on rohkem vaja, on tõhus töövahend. Seda õigust tuleks siiski peamiselt kasutada selleks, et toetada ameti põhiülesannete täitmist, eelkõige juurdluste direktoraatides.
23. Järelevalvekomitee kordab oma varasemaid soovitusi, mis ta esitas arvamuses 1/2017, et siseauditi talitus peaks korraldama OLAFi sisuhaldussüsteemi andmebaasi rakendamisel tekkinud probleemide auditi, mis hõlmab samuti kulusid. 24. jaanuaril 2018 taotles järelevalvekomitee OLAFi vahendite kontrollimise eest vastutav raportöör täielikku aruannet sisuhaldussüsteemi projekti kulude jaotuse kohta alates selle loomisest. OLAF ei ole järelevalvekomiteele asjaomast teavet veel esitanud

JUURDEPÄÄS TEABELE JÄRELEVALVEÜLESANDE TÄITMISEKS

Määruse (EL Euratom) nr 883/2013 artikli 15 lõige 1:

„Järelevalvekomitee jälgib korrapäraselt ameti juurdlusülesannete täitmist, [...]“

Komisjoni . aasta otsuse (millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet) artikkel 4: 28. aprilli 1999

„[...] [Järelevalve]komitee vastutab ameti juurdlusülesande täitmise korrapärase jälgimise eest.“

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigustalituste 5. septembri 2016. aasta ühine arvamus

Ühises arvamuses rõhutatakse, et määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013 antakse järelevalvekomiteele õigus saada OLAFi peadirektorilt:

- teavet juhtumite kohta, mille teave on edastatud liikmesriigi õigusasutusele, isegi siis, kui OLAF ei ole juurdlust korraldanud;
- täiendavat juhtumiga seotud teavet kõikide juhtumite kohta, kaasa arvatud käimasolevad juurdlused ja mitte ainult teave lõpetatud juhtumite kohta;
- seoses OLAFi peadirektori aruandluskohustusega, OLAFi aktiivne teavitamiskohustus tuleneb määrusest (EL, Euratom) nr 883/2013. Seda silmas pidades ei ole üksnes passiivse juurdepääsu andmine OLAFi andmebaasile piisav, et OLAFi peadirektor saaks täita määruses (EL, Euratom) nr 883/2013 sätestatud kohustusi.

24. Järelevalvekomitee varasemates aastaaruannetes rõhutas komitee kiireloomulise küsimusena tema piiratud juurdepääsu OLAFi juhtumiteabele. Olukord hakkas paranema eelmise peadirektori ametiajal ning protsess kiirenes 2017. aasta teisel poolel pärast uue peadirektori nimetamist.

Sellises olukorras esines järelevalvekomiteel raskusi juurdepääsul juurdlusteabele ja OLAFi sisuhaldussüsteemi juhtumite andmebaasile aruandlusperioodi esimesel üheksal (9) kuul. Hiljem olukord paranes.

25. Tuginedes kogemusele, mis saadi vaatlejana juhtumite analüüsimisel sisuhaldussüsteemi andmebaasis, tegi järelevalvekomitee järelduse, et OLAFi andmebaasi praeguses olukorras ei ole esitatavad andmed kohandatud järelevalvevajadustega. Lisaks näib, et sisuhaldussüsteemi andmebaas ei ole kohandatud isegi OLAFi enda juurdlusvajadustega.

Järelevalvekomiteele anti teada, et OLAFis toimuvad arutelud, kuidas sisuhaldussüsteemi kohandada OLAFi vajadustega, ning komitee jälgib edasist arengut tähelepanelikult. Järelevalvekomitee tunneb tõsist muret selle üle ning teeb OLAFiga tihedat koostööd lahenduse leidmiseks.

26. Järelevalvekomitee jaoks on üllatav, et sisuhaldussüsteem, mis on OLAFi juurdlusülesannetega seotud suurim IKT-projekt, rakendati ilma, et oleks arvesse võetud ameti järelevalveorgani vajadusi. Varem järelevalvekomitee käsutuses olnud eelmise andmebaasi (CMS) funktsioonide kasutamine lõpetati samuti. Antud olukorras töötab järelevalvekomitee andmetega, mida OLAF edastab või teeb komiteele kättesaadavaks sisuhaldussüsteemi kaudu. Järelevalvekomitee ei saa ise teha statistilisi ega aruandepõhiseid väljavõtteid seni, kuni installeeritakse lisa või moodul või funktsioon, mis võimaldab järelevalvekomiteel operatiivandmeid kasutada kontrollimise eesmärgil.

27. Sisuhaldussüsteemi andmebaasis ei ole funktsiooni, mis oleks kohandatud järelevalvekomitee vajadustega jälgida juhtumeid ja OLAFi operatiivandmete süsteemsust. Järelevalvekomitee tunneb muret, et praegune süsteem ei võimalda OLAFil dokumente vanast andmebaasist (CMS) uude sisuhaldussüsteemi (OCM) rahuldaval viisil üle kanda. Selline olukord on väga negatiivselt mõjutanud järelevalvekomitee tegevust OLAFi juurdlusfunktsiooni rakendamise, sealhulgas põhiõigustega ja menetluslike tagatistega seotud arengusuundade kontrollimisel.

28. Järelevalvekomiteele anti juurdepääs 64 OLAFi failile: i) 60 juhtumit, mille kohta tegi peadirektor otsuse juurdlust mitte alustada ning sellest tulenevalt juhtum tagasi lükata, ning ii) neli juhtumit, mille juurdlus toimus ja mis lõpetati lõpparuande esitamisega. Järelevalvekomitee analüüsis neid juhtumeid ja avaldab oma järeldused lähemal ajal. Osa analüüsi tulemustest leidis kasutust ka komitee arvamuses nr 2/2017, mis on lisatud Euroopa Komisjoni hindamisaruandele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 kohaldamise kohta, ning teistes järelevalvetegevustes.
29. Seoses aruannete sisu ja kvaliteediga märkis järelevalvekomitee, et nendes, mis OLAF esitas 2017. aastal üle 12 kuu kestnud juurdluste kohta, ei leidunud mingit teavet, mis oleks võimaldanud juurdluste kestust tulemuslikult kontrollida. Vaatamata juurdluste üha pikemale kestusele (12 kuult 18, 24, 30 kuuni või kaugemgi), ei olnud enamikes aruannetes sisulist teavet juurdluste kestuse põhjuste ega juurdluste kiirendamiseks võetud parandusmeetmete kohta. Selle teema üksikasjalik aruanne on esitatud käesoleva aruande OLAFi juurdluste kestuse kontrollimist käsitlevas peatükis.

OLAFi SÖLTUMATUSE TUGEVDAMINE

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 15 lõige 1:

„Järelevalvekomitee jälgib korrapäraselt ameti juurdlusülesannete täitmist, et suurendada ameti sõltumatust talle käesoleva määruse alusel antud volituste nõuetekohasel kasutamisel.“

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 15 lõige 9:

„Järelevalvekomitee võtab aastas vastu vähemalt ühe tegevusaruande, milles käsitletakse eelkõige ameti sõltumatuse hindamist, menetluslike tagatiste kohaldamist ja juurdluste kestust. Kõnealused aruanded esitatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.“

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõige 3:

„Välis- ja sisejuurdluste algatamise, korraldamise või neile järgnevate aruannete koostamisega seotud ülesannete täitmisel ei taotle ega võta ameti peadirektor vastu juhiseid üheltki valitsuselt, institutsioonilt, organilt, ametilt ega asutuselt. Kui ameti peadirektori arvates seab komisjoni võetud meede kahtluse alla tema sõltumatuse, teavitab ta sellest viivitamata järelevalvekomiteed ning otsustab, kas esitada komisjoni vastu hagi Euroopa Kohtusse.“

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõige 9:

„Enne peadirektorile mis tahes distsiplinaarkaristuse määramist konsulteerib komisjon järelevalvekomiteega.“

30. Järelevalvekomitee sedastas 2016. aasta aruandes, et 2. märtsil 2016 tühistas Euroopa Komisjon osaliselt OLAFi peadirektori kohtuliku puutumatus vastuseks Belgia õigusasutuste taotlusele. 14. märtsi 2016 teates andis OLAFi peadirektor määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõike 3 kohaselt järelevalvekomiteele teada, et ta peab komisjoni 2. märtsi otsust meetmeks, millega seatakse peadirektori sõltumatus kahtluse alla.
31. Vaatamata nii komisjonile kui ka OLAFi peadirektorile esitatud taotlustele, ei esitatud järelevalvekomiteele sisulist teavet ega koopiat komisjoni otsusest ning järgitud menetlusest. Lisaks sellele on üldkohtus endiselt läbivaatamisel OLAFi peadirektori poolt sinna esitatud põhikohtuasi, millega soovitakse komisjoni otsus tühistada. Seega ei saa järelevalvekomitee praegu selle kohta kujundada lõplikku seisukohta. Siseriiklik kriminaalasi on Belgias endiselt pooleli ning kuna järelevalvekomitee ei saanud selle kohta mingit teavet, ei saa täiendavaid kommentaare teha.
32. OLAFi peadirektor Giovanni Kessler astus ametist tagasi 2017. aasta oktoobris enne seitsmeaastase volituse lõppemist, et asuda Euroopa Komisjoni lähetusel tööle Toll- ja Monopolide Ameti peadirektorina Itaalias. Seejärel alustati OLAFi uue peadirektori nimetamise menetlust. Järelevalvekomitee märkis komisjonile, et huvide konflikti vältimiseks tuleks võtta meetmed, et hoida ära OLAFi sõltumatuse kahjustamine juurdluste korraldamisel.

OLAFI UUE PEADIREKTORI VALIKUMENETLUS

OLAFi määruse artikli 17 lõige 2

„Pärast seda, kui järelevalvekomitee on andnud positiivse hinnangu komisjoni kohaldatava valikumenetluse kohta, koostab komisjon sobiva kvalifikatsiooniga kandidaatide loetelu.“

33. 25. aprillil 2017 saatis Euroopa Komisjon nõukogule, Euroopa Parlamendile ja järelevalvekomiteele konsulteerimiseks vaba ametikoha teate kavandi OLAFi uue peadirektori valimiseks. Euroopa Komisjon kutsus ka järelevalvekomiteed üles määrama esindaja, kes osaleks vaatljana tööintervjuudel valikumenetluse erinevates etappides.
34. 12. mai 2017 aasta kirjas tunnustas järelevalvekomitee komisjoni panust OLAFi uue peadirektori värbamisel seitsmeaastaseks ametiajaks ajutise töötajana ja mitte komisjoni alalise ametnikuna. Järelevalvekomitee toonitas, et OLAFi peadirektori poliitilist erapooletust tuleks rõhutada ja märkida, et ametikoht on kokkusobimatu mis tahes poliitilise kuuluvusega kogu peadirektori volituste kehtimise aja. Seoses teenistustingimustega leidis järelevalvekomitee, et OLAFi peadirektori „ühesakuulise prooviaja“ hindamine puudutab vahetult tema sõltumatuse küsimust ja muudab asendamatuks järelevalvekomitee panuse sellesse, kuidas OLAFi peadirektor tuleb toime juurdlusülesannete rakendamiseга.
35. 28. juunil 2017 avaldati teade vaba OLAFi peadirektori ametikohta kohta COM/2017/10373. Teade avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT C 204) ja avalduste esitamise tähtpäevaks seati 27. juuli 2017, mida pikendati 15. septembrini 2017. Ametikohta reklaamiti kui ajutise töötaja ametikohta peadirektori kohale.
36. Järelevalvekomitee nimetas komisjoni korraldatud valikumenetluses oma esindajaks Jan Mulderi. Ta järgis hoolega menetluse kulgu ning osales eelvaliku tegemisel ja ametisse nimetamise konsultatiivkomitee töös vaatljana. Hr Mulder arutas tehtud edusamme aeg-ajalt järelevalvekomitees ning jagas kõiki saadud tõendeid, et komitee liikmed saaksid järkjärgult kujundada arvamuse kohaldatud menetluse seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.
37. Pärast mitmete kirjade vahetamist komisjoni peasekretäri ja voliniku Günter Oettingeriga teatas järelevalvekomitee 5. märtsil 2018 volinik Günter Oettingerile, et tal ei ole vastuväiteid komisjoni kohaldatava menetluse kohta. Järelevalvekomitee võib kaaluda, kas esitada menetluste parandamise kohta hiljem aruande.

OLAFi JUURDLUSTES MENETLUSLIKE TAGATISTE KOHALDAMISEGA SEOTUD ARENGU JÄLGIMINE

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 15 lõike 1 teine lõik:

„Eelkõige jälgib järelevalvekomitee menetluslike tagatiste kohaldamisega seotud arenguid [...]“

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõige 7:

„Peadirektor kehtestab ametisese nõustamis- ja kontrollimenetluse, sealhulgas õiguspärasuse kontrolli, mis on muu hulgas seotud juurdlusaluste isikute menetluslike tagatiste ja põhiõiguste austamisega [...]“

Õiguspärasuse kontroll ja läbivaatamine

38. Järelevalvekomitee analüüsis oma arvamuses nr 2/2017 OLAFi juurdlustegevuse käigus tehtud õiguspärasuse kontrolli ja läbivaatamist, keskendudes menetluslike tagatiste ja põhiõiguste järgimisele. Eelmistes arvamustes⁽⁵⁾ soovitas järelevalvekomitee, et OLAF parandaks läbivaatajate parimaid tavasid, kui kontrollitakse vastavust menetluslike tagatistega ja juurdluste proportsionaalset kestust. Järelevalvekomitee soovitas samuti, et OLAFi peadirektor võtaks vastu plaani, mis sisaldab erimeetmeid sisekontrolli ja -nõuandemehhanismi tulemuslikuks tõhustamiseks, nagu on kehtestatud asjaomasel määruis. Järelevalvekomitee kavatses alustada dialoogi, et arutada asjaomase alalise struktuuriüksuse loomist OLAFis.

⁽⁵⁾ Järelevalvekomitee aramus nr 2/2015 „Õiguspärasuse kontroll ja läbivaatamine OLAFis“.

Kaebuste käsitlemise kord OLAFi juurdluste ajal

39. Järelevalvekomitee varasemad koosseisud on juba kommenteerinud üksikasjalikult seda küsimust eelmistes arvamustes. Järelevalvekomitee soovitas, et OLAFi peadirektor kehtestaks üksikute kaebuste käsitlemiseks tõhusa sisemenetluse. Järelevalvekomitee taotles samuti, et peadirektor annaks komiteele korrapäraselt aru üksikutest OLAFi esitatud kaebustest ja nende suhtes võetud järelemeetmetest ⁽⁶⁾. On oluline, et juurdlused korraldatakse nõuetekohaselt. Kaebuste käsitlemise kord on avaldatud OLAFi veebilehel, kuid järelevalvekomiteele ei ole siiani edastatud OLAFi peadirektori ametlikku otsust korra vastuvõtmise kohta.
40. OLAFi peadirektor on võtnud meetmeid, et tagada üksikute kaebuste aruannete esitamine järelevalvekomiteele. Kuid järelevalvekomiteega ei jagata automaatselt mitte kõiki OLAFis registreeritud kaebusi ega teistes asutustes OLAFi vastu esitatud kaebusi. Kaebuste põhjuseks olnud juhtumeid ei ole tehtud kättesaadavaks ning aruandes esitatud selgitused on üldist laadi. OLAF ei ole teinud järelevalvekomiteele teatavaks esialgseid kaebusi ja kaebuse esitajatele antud vastuseid. Seetõttu on järelevalvekomiteel võimatu tagada, et juurdlusega seotud isikute põhiõigused on kaitstud ja menetluslikud tagatised on kohaldatud.

Järelevalvekomitee kavatses OLAFiga peetava pideva dialoogi kaudu töötada välja süsteemi, mis muudab tõhusama kontrollimise normiks.

Põhiõigused ja menetluslikud tagatised

OLAFi määrus

Artikli 15 lõike 1 teine lõik

„[...]Eelkõige jälgib järelevalvekomitee menetluslike tagatiste kohaldamisega seotud arenguid ning juurdluse kestust, võttes arvesse peadirektori poolt kooskõlas artikli 7 lõikega 8 esitatud teavet.“

Artikli 7 lõige 8

„8. Kui juurdlust ei saa lõpetada 12 kuu jooksul alates selle algatamisest, esitab peadirektor kaheteistkuulise tähtaja lõpuks ja seejärel iga kuue kuu tagant järelevalvekomiteele aruande, milles on märgitud juurdluse jätkamise põhjused ning parandusmeetmed, mida on kavas juurdluse kiirendamiseks võtta.“

Artikkel 9. Menetluslikud tagatised (siin taasesitamata selle pikkuse tõttu)

41. Järelevalvekomitee pööras eraldi tähelepanu sellele valdkonnale, arvestades talle OLAFi määruse artikli 15 lõike 1, artikli 7 lõike 8 ja artikli 9 alusel antud kontrollivat rolli. OLAFi korraldatava juurdluse all olevate isikute õigusi ja kohustusi reguleerivad eeskirju parandati ja muudeti selgemaks uues OLAFi määruses. Kuid OLAF ei kehtestanud tõhusaid kontrolli- ja järelevalvemehhanisme, nagu on osutatud järelevalvekomitee arvamuses nr 2/2017 ⁽⁷⁾. Järelevalvekomitee leiab, et kontrolli- ja järelevalvemehhanismid on äärmiselt olulised ja komitee pöörab sellele hoolega tähelepanu.
42. Järelevalvekomitee keskendus järgmisele: i) põhiõigused ja põhimõtted, mis võivad mõjutada juurdluste sõltumatut ja erapooletut korraldamist; ning ii) põhiõigused ja põhimõtted, mille puhul on seoses OLAFi ja ombudsmani otsustega olemas väljakujunenud kohtupraktika. Need õigused hõlmavad õigust kaitsele, õigust pääseda ligi dokumentidele, juurdluste konfidentsiaalsust, asjaomase isiku õigust saada teavet juurdluse kohta, asjaomase isiku õigust väljendada oma seisukohti kõigi temaga seotud asjaolude kohta, õigust tutvuda uurimistoimikuga ja/või lõpparuandega ning õigust isikuandmete kaitsele.
43. Järelevalvekomitee analüüsis seda küsimust mitme teabeallika põhjal: i) üksikud kaebused, mis esitati OLAFi põhiõiguste võimaliku rikkumise kohta; ii) teave, mille OLAF on saatnud järelevalvekomiteele lõpetatud juurdluste lõpparuannetes; iii) teave, mille OLAF on edastanud OLAFi määruse artikli 7 lõike 8 alusel; ja iv) tagasilükatud juhtumite analüüsist saadud teave.

⁽⁶⁾ Järelevalvekomitee arvamus nr 2/2013 „OLAFi-sisese kaebuste käsitlemise korra kehtestamine“ ja järelevalvekomitee tegevusaruanded 2014–2016.

⁽⁷⁾ Vt järelevalvekomitee arvamus nr 2/2017 II peatükk, eelkõige punktid 11 ja 24.

i) Üksikud kaebused, mis esitati OLAFi põhiõiguste võimaliku rikkumise kohta

44. OLAF tegi järelevalvekomiteele kättesaadavaks märkmed, kus on loetletud OLAFi juurdlustegevuse käigus esinenud väidetavad õiguste rikkumised koos OLAFi lühivastusega, kus märgitakse, et kaebus oli põhjusetu⁽⁸⁾. Mõnel juhul on OLAF märkinud ka, et põhiõiguste väidetavate rikkumiste suhtes on mõnel juhul kohtumenetlus Euroopa Kohtus pooleli. Kaebused ja OLAFi vastused kaebuse esitajatele ei olnud järelevalvekomiteele kättesaadavad. Lisaks ei tehtud järelevalvekomiteele kättesaadavaks kaebuste käsitlemise lisadokumente, milles määratakse OLAFi seisukoht, ehkki see oleks olnud järelevalvekomitee kohustuste täitmiseks oluline.
45. Mitmete õigustega seotud kaebustes kajastatud põhiõigused ja menetluslikud tagatised, mida OLAF on väidetavalt rikkunud; järelevalvekomitee oli samuti teadlik selles küsimuses ombudsmani tehtud otsustest, mis on avalikult kättesaadavad ja millest sai üksikasjalikumat teavet põhiõiguste ja menetluslike tagatiste väidetavate rikkumiste kohta, kui seda sai eespool mainitud OLAFi märkustest.
46. Teave, mille OLAF esitas järelevalvekomiteele, oli ebapiisav ameti juurdlusülesannete täitmise analüüsimiseks ning põhjaliku uuringu tegemiseks põhiõiguste kaitse arengu kohta. Selle tegemiseks oleks järelevalvekomiteel vaja vähemalt kaebuse täielikku teksti ja OLAFi täielikku vastust sellele. Järelevalvekomitee plaanib teha OLAFi soovitusel töötada välja struktuur, mille abil tehakse järelevalvekomiteele kättesaadavaks kõikide OLAFi teadaolevate kaebuste tavapärase aruandlus, et komitee saaks olukorrast parema ülevaate.

ii) Teave, mille OLAF esitas järelevalvekomiteele määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 7 lõike 8 alusel

47. Järelevalvekomitee analüüsis seda, kuidas OLAF järgib õigust heale haldusele juurdluste käigus, mida ei saa lõpetada 12 kuu jooksul pärast nende algatamist. Õigus heale haldusele (st juurdluste mõistlikule kestusele), mille abil võib samuti ennetada aegumisega seotud küsimusi, on tagatud ELi põhiõiguste harta artikli 41 alusel. Järelevalvekomitee teab, et juhtumi asjaolude ja keerukusega võrreldes ebaproportsionaalselt pikaleveninud juurdlus võib kaasa tuua negatiivseid tagajärgi nii asjaomaste isikute kaitseõigusele kui ka juurdluste järelmeetmete jaoks.
48. Järelevalvekomitee analüüsis 417 aruannet juurdluste kohta, mis kestsid kauem kui 12, 18, 24 ja 30 kuud ning kuni 66 kuud. Aruanded saatis peadirektor 2017. aasta detsembris. Need siiski ei sisaldanud asjaomast teavet, mis oleks järelevalvekomiteel võimaldanud oma kohustusi täita. Järelevalvekomiteele esitatavas OLAFi-poolses aruandluses on vaja teha radikaalseid muudatusi, mis võetakse järelevalvekomitee ja OLAFi hakkavad uuesti arutama, arvestades järelevalvekomitee tulemusi, mis on esitatud arvamuses nr 2/2014. Selle teema edasine analüüs on esitatud allpool käesolevas aruandes juurdluste kestuse kontrollimise peatükis.

iii) Teave, mille OLAF on teinud järelevalvekomiteele kättesaadavaks lõpetatud juurdluste lõpparuannete kaudu

49. OLAFi lõpparuanded sisaldasid asjaomast teavet põhiõiguste ja menetluslike tagatiste kohta, võttes arvesse asjaolu, et aruannetes esitab OLAF kokkuvõtte oma juurdlustoimingute ja nende eeluurimise peamiste dokumentide kohta, mille suhtes kehtivad finants-, haldus-, distsiplinaar- või kohtumeetmed.

Aruandlusperioodil sai järelevalvekomitee selle teabeallika kaudu piiratud hulgal teavet⁽⁹⁾. See juhtus sedasi seetõttu, et järelevalvekomitee sai analüüsida vaid OLAFi korraldatud nelja lõpetatud juurdluste lõpparuandeid, mis edastati liikmesriigi õigusasutustele.

iv) Tagasilükatud juhtumite analüüsist saadud teave

50. See puudutab juhtumeid, kui OLAF otsustas pärast sissetulnud teabe hindamist juurdlust mitte algatada. Need ei ole juurdlused, vaid näited tagasilükatud teabest, mille *prima facie* hinnangu tegid juurdlustegevusega mitteseotud töötajad.

⁽⁸⁾ Märkused OLAFi peadirektorilt järelevalvekomiteele OLAFi esitatud kaebuste kohta seoses menetluslike tagatistega OLAFi kaebuste käsitlemise korra alusel 2014–2017.

⁽⁹⁾ Kokku neli OLAFi lõpparuannet.

51. Aruandlusperioodil analüüsis järelevalvekomitee 60 „arvamust juurdluse algatamise kohta“, mille oli ette valmistanud juurdluste väljavalimise ja läbivaatamise üksus ning mille kohta OLAFi peadirektor võttis vastu otsuse juurdlust mitte algatada. Sellise teabe kontrollimine on OLAFi sõltumatuse suurendamise jaoks ülimalt oluline hetkel, kui juurdlus algatatakse. Arvamus selle teema kohta esitatakse lähitulevikus ⁽¹⁰⁾.

JUURDLUSTE KESTUSE KONTROLLIMINE

OLAFi määruse artikli 15 lõike 1 teine lõige

„[...]Eelkõige jälgib järelevalvekomitee menetluslike tagatiste kohaldamisega seotud arenguid ning juurdluste kestust, võttes arvesse peadirektori poolt kooskõlas artikli 7 lõikega 8 esitatud teavet.“

Artikli 7 lõige 5

„Juurdlus viiakse katkestusteta läbi ajavahemiku vältel, mis peab olema proportsionaalne juhtumi asjaolude ja keerukusega.“

Artikli 7 lõige 8

„Kui juurdlust ei saa lõpetada 12 kuu jooksul alates selle algatamisest, esitab peadirektor kaheteistkuulise tähtaja lõpuks ja seejärel iga kuue kuu tagant järelevalvekomiteele aruande, milles on märgitud juurdluste jätkamise põhjused ning parandusmeetmed, mida on kavas juurdluste kiirendamiseks võtta.“

Üldised märkused

52. OLAFi juurdluste kestus on oluline näitaja juurdluste tulemuslikkuse hindamisel ning menetluslike tagatiste kontrollimisel. OLAFi juurdluste kestust kasutatakse samamoodi selleks, et hinnata: i) aegumisega seotud küsimusi; ii) OLAFi juurdluste järelemeetmeid; ja iii) ameti tegelikku sõltumatust juurdluste korraldamisel, sealhulgas OLAFi inim- ja finantsressursi tõhusat kasutamist ⁽¹¹⁾. Juurdluste kestuse objektiivsed põhjused võivad samuti mõjutada OLAFi juurdlusprioriteete.
53. Ehkki OLAFi iga-aastases juhtimiskavas on kehtestatud vaid juurdluste kestuse üldine eesmärk (nt 2017. aastal ei tohtinud see ületada 20 kuud) ⁽¹²⁾, on sellel täita statistilise vahendi ülesanne. Järelevalvekomitee märgib, et OLAFi juurdlusmenetluses puudub kord, mille kohaselt on pärast juurdluste algatamist selle ametlik pikendamine nõutud. Sellest tulenevalt jäävad kõik juurdlused avatuks määramata ajaks. Ainus kontrollsüsteemiga sarnane mehhanism on OLAFi peadirektori kohustus esitada järelevalvekomiteele aruanne 12 kuu möödumisel ja seejärel iga 6 kuu pärast ⁽¹³⁾.
54. Järelevalvekomitee on seisukohal, et juurdluste kestuse kontseptsioon ei saa tugineda vaid juurdluste statistilisele kestusele, st vaid selle kestuse kuude arvule. Sellele vaatamata kasutatakse valdavalt sellist statistilist lähenemisviisi järelevalvekomiteele esitatavas aruandluses. OLAFi määruses on nõutud, et juurdlusti tuleb korraldada „katkestusteta [...] ajavahemiku vältel, mis peab olema proportsionaalne juhtumi asjaolude ja keerukusega“. Selleks, et tagada kestuse proportsionaalsus juhtumi keerukusega ja et juurdluste katkestusteta läbiviimine, peab uurijatel ja juhtkonnal olema range kontroll kogu juurdluste üle alates selle algatamisest. OLAFi aruannete kvaliteet juurdluste erinevates etappides (sealhulgas aruanded pärast 12., 18., 24. kuud ning neist tulenev aruandlusega seotud teave) on ülimalt oluline, et järelevalvekomitee saaks korrapäraselt kontrollida juurdluste edenemist.

⁽¹⁰⁾ Vt „Juurdlusmenetlusi käsitlevad juhised OLAFi töötajatele“ (I peatüki artiklid 1–7), mille OLAFi peadirektor võttis vastu OLAFi määruse (EL Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõike 8 alusel.

⁽¹¹⁾ Vt järelevalvekomitee arvamuse nr 4/2014 „Euroopa Pettustevastase Ameti korraldatud juurdluste kestuse kontroll“ lk 3 ja arvamus nr 2/2009 „OLAFi enam kui üheksa kuud kestnud juurdluste aruanded“.

⁽¹²⁾ Euroopa Pettustevastase Ameti 2017. aasta majandamiskavas oli üle 20 kuu kestnud pooleliolevate juurdluste protsentuaalseks sihiks 2017. aastal märgitud alla 30 %, lk 5.

⁽¹³⁾ Selline järelevalvemehhanism suurendab OLAFi sõltumatust oma pädevuste nõuetekohasel täitmisel ning on laadilt erinev sisekontrollimenetlustest, mis on kehtestatud OLAFi määruse artikli 17 lõikega 8 ja mis on integreeritud OLAFi töötajatele mõeldud juurdlusmenetlusi käsitlevate juhistesse, mille on vastu võtnud peadirektor (sealhulgas juurdluste väljavalimise ja läbivaatamise üksuse tehtav lõplik läbivaatamine – artikkel 21).

55. Järelevalvekomitee arvates oleks OLAFi juhtumite juhtimisel väga suur kasu sellest, kui dokumendis „Juurdlusmenetlusi käsitlevad juhised OLAFi töötajatele“ muudetakse kohustuslikuks juurdluskava koostamine ja selle korrapärane ajakohastamine iga algatatud juurdluse puhul. OLAFi juhtumite juhtimine mitte ei aita üksnes paremini kontrollida juurdluste kestust, vaid ka parandada juurdlustegevuseks ettenähtud inim- ja finantsressursside kasutamise tõhusust. Sel viisil oleksid kohustuslikud juurdluskavad pooleliolevate juurdluste juhtimise ja kontrollimise võimas vahend.

Järelevalvekomitee analüüs 417 üle 12 kuu kestnud juurdluse aruande kohta

56. Järelevalvekomitee korraldas 417 aruande⁽¹⁴⁾ analüüsi OLAFi üle 12 kuu kestnud juurdluste kohta (edaspidi „12. kuu aruanne“), sealhulgas: „12. kuu aruanded“, „18. kuu aruanded“, „24. kuu aruanded“ ning aruanded, mis hõlmavad veelgi kauem kestvaid juurdlusi. Järelevalvekomitee eesmärk oli analüüsida aruannete sisu vastavalt OLAFi määruse⁽¹⁵⁾ artikli 7 lõike 8 õiguslikele nõuetele ning tugines selle tegemisel järelevalvekomitee varasematele tähelepanekutele, eelkõige järelevalvekomitee arvamusele nr 4/2014 „Euroopa Pettuste vastase Ameti korraldatud juurdluste kestuse kontroll“.

57. Järelevalvekomitee keskendus analüüsimisel järgmise hindamisele:

a) juhtumid, mille puhul OLAFi 12. kuu aruannetes olid märgitud põhjused, miks juurdlus ei olnud lõpetatud;

b) juhtumid, mille puhul 12 kuu aruannetes oli märgitud parandusmeetmed juurdluse kiirendamiseks;

c) juhtumid, mille puhul toimus edasimineku kooskõlas järelevalvekomitee soovustega, mis olid esitatud järelevalvekomitee arvamuses nr 4/2014;

d) juhtumid, mille puhul OLAFi märgitud parandusmeetmed ei olnud vastavuses põhjustega, mis esitati juurdluse pooleliolemise kohta.

58. Peaaegu 25 % saadud aruannete puhul leidis järelevalvekomitee, et OLAF ei esitanud sisulisi põhjusi selle kohta, miks juurdlused ei olnud lõpetatud 12 kuu jooksul. Ligikaudu 75 % aruannetest ei sisaldanud märgitud parandusmeetmete kohta. 75 % aruannete puhul leidis järelevalvekomitee, et juurdluse kiirendamise parandusmeetmed ei olnud vastavuses põhjustega, mis esitati juurdluse pooleliolemise kohta⁽¹⁶⁾. Analüüsitud aruannetest ei esinenud pärast järelevalvekomitee arvamuse nr 4/2014 avaldamist 70 % puhul mingit edasiminekut või oli seda väga vähe, mis tähendab, et OLAF jätkas puuduliku teabe edastamist järelevalvekomiteele üle 12 kuu kestnud juurdluste kohta.

⁽¹⁴⁾ Saadetud OLAFi järelevalvekomiteele 2017. aastal.

⁽¹⁵⁾ OLAFi määruse artikli 7 lõikes 8 on sätestatud „Kui juurdlust ei saa lõpetada 12 kuu jooksul alates selle algatamisest, esitab peadirektor kaheteistkuulise tähtaja lõpuks ja seejärel iga kuue kuu tagant järelevalvekomiteele aruande, milles on märgitud juurdluse jätkamise põhjused ning parandusmeetmed, mida on kavas juurdluse kiirendamiseks võtta“.

⁽¹⁶⁾ Kogu juurdluse kiirendamiseks võetavate parandusmeetmete täpsustamise asemel oli osades 12. kuu aruannetes märgitud vaid juhtumi hetkeseis, st et lõpparuanne oli esitatud juhtkonnale kinnitamiseks, et lõpparuanne oli koostamisel või et juurdlus jätkus tavapärasel viisil. Järelevalvekomitee määras samuti kindlaks juhtumid, mille puhul OLAF teatas, et *puudub vajadus parandusmeetmete vastuvõtmiseks või et lõpparuanne tuleb vastu võtta*, või kui aruandes oli märgitud vaid töö liik, mida tuleb juhtumi toimikuga teha (sealhulgas tõlkimine, registreerimine, uurija värbamine, teabeallikatega suhtlemine).

59. Eeltoodud lõigus esitatud olukorra tõttu ei saanud järelevalvekomitee arvates nende aruannete sisu põhjal kontrollida ja analüüsida juurdluste mittelõpetamise põhjusi ja juurdluste kiirendamiseks ette nähtud parandusmeetmeid⁽¹⁷⁾.
60. Järelevalvekomitee analüüsis üle 12 kuu kestnud juurdluste 417 aruannet. Lisaks analüüsis järelevalvekomitee OLAFi mitme, tunduvalt üle aasta kestnud juurdluste järelaruandeid. Järelevalvekomitee võrdles üksikute juhtumite esialgseid 12. kuu aruandeid järelaruannetega, mis esitati OLAFi peadirektorile iga kuue (6) kuu järel (juhtumid kestsid kauem kui 12, 18, 24, 30, 36 ja 42 kuud ning kuni 66 kuud). Järelevalvekomitee tegi järelduse, et määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 7 lõike 8 alusel OLAFi poolt esitatud teabe kvaliteet ei paranenud aja jooksul sama juhtumi puhul ning mõnikord see ei muutunud vaatamata OLAFi juurdluste kestuse pikenemisele. Juurdluste ülemäärane kestus tekitab muret, sest see seab ohtu juurdlustega seotud isikute põhiõigused, samas kui õiguslikud piirangud (st aegumise oht) ohustavad õigus-, haldus-, korrakaitse- ja/või finantsasutuste võimalusi edasisi meetmeid võtta.
61. Kokkuvõtteks, järelevalvekomitee kinnitab oma varasemat seisukohta, mis on esitatud 2016. aasta tegevusaruandes, ehk edasiminekut ei ole toimunud OLAFi tavades rakendada OLAFi peadirektori õiguslikku kohustust, mis tuleneb määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 7 lõikest 8. Seetõttu ei saa järelevalvekomitee kinnitada, et juurdluste viiakse läbi katkestusteta ja põhjendamatu viivitusega, võttes arvesse juhtumite asjaolusid ja keerukust.
62. Järelevalvekomiteele ei ole teatatud, et OLAFis oleks ametis isene kirjalik aruandlussüsteem, mille kaudu uurija esitab teabe juhtumi kulgemise kohta, selle arengusuund ja tehtud ja kavandatud tegevused, st asjaolud, mis on seotud juurdluste sisuga, sealhulgas järjepidev lähenemisviis ja meetodika, mis tuleneb kohustusest teha esialgne juurdlustuskava ja seda edaspidi täiendada⁽¹⁸⁾. OLAF väidab siiski, et ta kontrollib juurdluste kestust korrapäraselt OLAFi-siseste elektroonilistest andmebaasidest saadud statistiliste aruannete alusel (endine juhtumite haldussüsteem (CMS) ja praegune OLAFi sisuhaldussüsteem (OCM)), mis kajastavad juurdluste kestust ja töökoormuse jaotust.
63. Kauem kui 12 kuud kestnud juurdluste aruandeid allkirjastavad OLAFi direktoraatide A ja B direktorid teatasid järelevalvekomitee raportöörile, et nad korraldavad koos OLAFi uurijatega korrapäraselt üksikasjalikke ülevaateid kõnealuse juhtumi edenemise ning põhjuste kohta, miks uurimine ei ole veel lõpetatud. Järelevalvekomitee rõhutab, et üle 12 kuu kestvate juurdluste aruanded peaksid tuginema nii palju kui võimalik OLAFi enda juhtumiseetmetele ja moodustama osa üldisest sisekontrollimenetlusest. Praegu esitatakse sellised aruanded siiski vaid järelevalvekomiteele⁽¹⁹⁾ ning nende sisu on äärmiselt piiratud, see tähendab, et need on puudulikud järelevalvekomitee kontrollitegevuseks ja kasutatud OLAFi juurdluste kestuse haldamiseks.

Järeldused

64. Järelevalvekomitee arvates on üle 12 kuu kestvate juurdluste nõuetekohased aruanded kasulikud ja tõhusad vahendid juurdluste kestuse kontrollimiseks nii järelevalvekomitee kui ka OLAFi juhtkonna poolt. Juurdlustuskava kohustuslik koostamine ja edasine ajakohastamine võib samuti aidata parandada OLAFi juurdluste kvaliteeti. Järelevalvekomitee arvates võivad esitatud lahendused samuti aidata lühendada juurdluste kestust.

⁽¹⁷⁾ 417 12. kuu aruande hulgast, mis OLAF järelevalvekomiteele saatis, saab järelevalvekomitee välja tuua seitse 12. kuu aruande näidet (juhtumite puhul, mis kestsid kauem kui 24 kuud), mida komitee peab eriti halvaks tavaks, ning viis näidet, mida võib antud kontekstis pidada paremaks tavaks, vaatamata nende aruannete puudulikkusele, et järelevalvekomitee saaks hinnata, kas juhtumite kestus oli proportsionaalne selle asjaolude ja keerukusega.

⁽¹⁸⁾ Neljast juhtumist, millele järelevalvekomiteele sai 2017. aastal juurdepääsu, vaid kahel oli juhtumite toimiku teiste dokumentide hulgas esialgne planeerimisdokument, mida võiks pidada juurdlustuskavaks dokumendi „Juurdlusmenetlusi käsitlevad juhised OLAFi töötajatele“ artikli 9 lõike 1 tähenduses (st valikuprotsessi käigus kogutud teabe esialgne hindamine). Kolmandal juhtumil puhul esitati ülevaatlik märkus, et teavitada või et juhtum üle anda. Neljandal juhtumil juures sellist dokumenti ei olnud.

⁽¹⁹⁾ Selgitused, mis OLAFi direktoraatide A ja B direktorid andsid järelevalvekomitee liikmele töökohtumisel 14. detsembril 2017 ning mis OLAFi peadirektor andis järelevalvekomiteele 23. jaanuari 2018. aasta kohtumisel.

65. Järelevalvekomitee kutsus OLAFit üles suurendama kauem kui 12 kuud kestvate aruannete tõhusust ja kvaliteeti. Juba oma arvamuses nr 4/2014 esitas järelevalvekomitee selle eesmärgi täitmiseks OLAFi õiguslikul raamistikul tugineva aruandevormi⁽²⁰⁾. Aruandevorm töötati välja koostöös OLAFiga, kuid OLAF lõpetas selle rakendamise; aruandevormis esitatav teave hõlmab järgmisi olulisi andmeid: i) juhtumi üksikasjalik määratlus, sealhulgas hinnanguline majanduslik mõju; ii) juhtumi üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas esialgse teabe laekumise kuupäev; iii) õigusakt, mida väidetavalt rikuti; iv) võimalikud karistused ja aegumise kaalutlused; v) siiani võetud operatiivmeetmed ja nende tulemused; vi) võetavad operatiivmeetmed; ja vii) põhjused, miks juhtum ei ole lõpetatud, sealhulgas eraldatud vahendid, operatiivtöö hulk, koostööküsimused ja muud teemad. Järelevalvekomitee väljendab oma soovi teha koostööd OLAFi peadirektori ja kõrgema juhtkonnaga, et töötada välja mõlemaid asjaomaseid pooli rahuldav aruandlussüsteem.

OLAFI JUURDLUSPRIORITYEETIDE JA -JUHISTE HINDAMINE

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõike 5 esimeses lõigus on sätestatud:

„Igal aastal määrab peadirektor iga-aastase juhtimiskava raames kindlaks ameti juurdusprioriteetid ning edastab need enne avaldamist järelevalvekomiteele“.

Artikli 5 lõige 1:

„OLAFi peadirektori otsus juurdluse võimaliku algatamise kohta sõltub ameti juurdusprioriteetidest ja iga-aastasest juhtimiskavast.“

Artikli 16 lõige 2 Arvamuste vahetus institutsioonidega

„2. Arvamuste vahetuse käigus võib käsitleda järgmisi küsimusi:

- a) ameti juurdluspoliitika aluseks olevad strateegilised prioriteetid“

66. Viimasel paaril aastal on järelevalvekomitee mitmel korral, eelkõige oma arvamuses nr 1/2014 ja nr 3/2015, esile tõstnud tõsiseid kahtlusi seoses OLAFi juurdusprioriteetide kehtestamise ja kohaldamisega. Suurem osa järelevalvekomitee järeldustest ja soovistest jäävad kehtima ning nende rakendamine OLAFis on endiselt pooleli.
67. Järelevalvekomitee väljendas samuti oma seisukohta OLAFi juurdusprioriteetide ja nende rakendamise kohta arvamuste vahetuses institutsioonidega 23. novembril 2017. Järelevalvekomitee rõhutas, et OLAFi juurdusprioriteetid on peamiselt keskendunud sektoritele, mis asuvad OLAFi direktoraadi B (Juurdlused II) vastutusalas, sealhulgas tollimaksud, ELi struktuurifondidega seotud kulutused, põllumajanduspoliitika ja maaelu arengu fondid, seades need muude sektorite kulude ja tulude suhtes eelisolukorda.
68. OLAFi 2018. aasta juurdusprioriteetid on väga sarnased eelmiste aastate prioriteetidega. Kavandatavad juurdusprioriteetid keskenduvad järgmistele valdkondadele:
1. juhtumid, mis on seotud transpordivõrgustike ja taristute projektidega, eelkõige riigihankemenetlused;
  2. juhtumid, mis on seotud: i) projektidega, mida (kaas)rahastavad Euroopa Sotsiaalfond, Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ja ühinemiseelsed fondid, mille puhul võivad liikmesriikide või kandidaatriikide meetmed olla ebapiisavad; või ii) projektidega, millel on piiriüleseid elemente;
  3. juhtumid, mille puhul esineb nii soodus- kui ka mittesooduskaubandusrežiimis päritolureeglite või tariifse klassifikatsiooni võimalik rikkumine ning väärtusega seotud pettus, et vältida kokkuleppeliste tollimaksude maksmist, sealhulgas tariifimeetmed, mis on osa ELi kaubanduse kaitsepoliitikast;
  4. juhtumid, kui üle ELi piiri toimetatakse ebaseaduslikult tubakat, alkoholi ja võltsitud ravimeid ning kui toimub tubaka ebaseaduslik tootmine;
  5. juhtumid, mis on seotud humanitaar- ja arenguabiga ning muu toetusega, mida antakse rändajatele ja põgenikele.

⁽²⁰⁾ Vt järelevalvekomitee arvamuse nr 4/2014 „Euroopa Pettustevastase Ameti korraldatud juurdluste kestuse kontroll“ 2. lisa. Näidisvormi saab lihtsalt kohandada OLAFi määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 7 lõike 8 sisuga.

69. Järelevalvekomitee juba väljendas oma muret, et vaid 30 % OLAFi juurdlustest oli kooskõlas eespool mainitud juurdusprioriteetidega, vaatamata sellele, et direktoraadis B on kõige rohkem uurijaid ja pooleliolevaid juhtumeid.
70. Järelevalvekomiteele teatati, et juurdusprioriteetide raamesse jäävate algatatud juhtumite madal protsent (30 %) tulenes OLAFi edastatud teabe madalast kvaliteedist, mis piiras piisava kahtluse tekkimise määra. Järelevalvekomitee täiskogu 14. veebruari 2018. aasta istungil OLAF kinnitas neid näitajaid ning märkis, et juurdusprioriteete võeti arvesse vaid juurdluste algatamisel, kui OLAFi määruse artikli 5 teised nõuded olid täidetud.
71. Lisaks paistab, et OLAFi juurdusprioriteetid kehtestati sidusrühmade panust kasutades, sealhulgas komisjoni pettuste ennetamise ja tuvastamise võrgustiku panus, Euroopa Kontrollikoja aruanded, Euroopa Parlamendi resolutsioonid ja komisjoni aruanded finantshuve kaitsmise kohta.
72. Siiski soovib järelevalvekomitee esile tuua komisjoni pettuste ennetamise ja tuvastamise võrgustiku esindajate märkusi, milles seatakse OLAFi lähenemisviis kahtluse alla. Näib, et OLAFi otsused juurdluse algatamise kohta olid peamiselt vajaduspõhised ja tehti juhtum-juhtumi haaval.
73. Selle tulemusena ei kuulu ligikaudu 70 % OLAFi juurdlustest ameti juurdusprioriteetide hulka. Järelevalvekomitee palus OLAFil esitada rohkem teavet juurdluste kohta, mis moodustavad ülejäänud 70 %, ning põhjused asjaomaste otsuste tegemiseks.
74. Järelevalvekomitee on jõudnud järeldusele, et OLAFi lähenemisviisis juurdusprioriteetidele tuleb teha radikaalseid muudatusi, et tagada nende nõuetekohane kehtestamine ja kohaldamine. Peamine on kasutada selliseid juurdusprioriteetide kehtestamise kriteeriume, mis kajastavad OLAFi volituste ja vahendite tegelikku olukorda.
75. Lisaks on OLAF on eelistatud olukorras ja tal on suutlikkus proaktiivselt selles valdkonnas tegutseda peamiselt tänu kahele asjaolule:
- i) asjaolu, et peadirektoril on volitused algatada juurdlus omal algatusel (määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 5 lõiked 1 ja 2), ning
  - ii) ELi institutsioonide ja komisjoni osakondade, eelkõige peadirektorite valmisolek aidata määrata kindlaks peamisi ohuvaldkondi ja kuluprioriteete, sealhulgas mitmeaastane finantsraamistik.
76. Tõhusaks proaktiivseks tegutsemiseks on OLAFil vaja midagi enamat, kui vaid ülevaade pettuste päritolust, korruptsioonist ja õigusnormide rikkumistest, mis mõjutavad ELi finantshuve; eriti oleks abi asutusesisesest üksusest, mille ülesandeks on kindlaks määrata ja analüüsida valdkondi, kus oht on suurim ja millel on tõsine mõju ELi fondidele.
77. Juurdusprioriteetide nõuetekohaseks rakendamiseks on kõige tähtsamad tegurid OLAFi eelarve ja töötajad; seega oleks kasulik ka mõlema juurdlusdirektoraadi (direktoraadid A ja B) panus.
78. Järelevalvekomitee sooviks OLAFiga neid strateegilisi ja praktilisi teemasid rohkem arutada. Selleks on järelevalvekomitee ja OLAF kokku leppinud, et juurdluste eest vastutavad direktorid (st direktoraatide A ja B eest vastutavad direktorid) võtavad osa järelevalvekomitee üldkogu istungitest ja esitavad oma analüüsi nende teemade kohta. Viitepunktina võib kasutada teostatud juurdluste arvu, nagu märgitud OLAFi 2015., 2016. ja 2017. aasta aruannetes.

JUHTUMITE KONTROLLIMINE, MILLE PUHUL EI OLE OLAFI SOOVITUSI JÄRGITUD

Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõike 5 kolmas lõik:

„Peadirektor teavitab järelevalvekomiteed korrapäraselt:

a) juhtudest, mille puhul ei ole peadirektori soovitusi järgitud;

b) juhtudest, mille puhul on teave edastatud liikmesriikide õigusasutustele;“

79. Pärast seda, kui OLAFi juurdlus on lõpetatud, tuleb saata lõpparuanne, milles tuvastatakse asjaolud (koos tõendusmaterjaliga ja juurdlustoimiku registreeritud elementide täieliku nimekirjaga) ja esitatakse OLAFi peadirektori soovitusel, liikmesriikide pädevatele asutustele või ELi institutsioonidele ja organitele, mis vastutavad järelmeetmete võtmise eest.
80. Pärast juurdluse lõpetamist saab OLAFi peadirektori anda nelja liiki soovitusi: i) **halduslikud** (pettust tõendavad kontaktid, toetuslepingud, õigus- ja halduspraktika); ii) **finantsidega seotud** (valesti makstud summade tagasinõudmine); iii) **õiguslikud** (kriminaalmenetlused liikmesriigi õigusasutustes); ja iv) **karistuslikud** (ELi institutsioonide, ametite ja organite karistusmenetlused).
81. Määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 17 lõike 5 kohaselt peab OLAFi peadirektor teavitama järelevalvekomiteed korrapäraselt juhtudest, mille puhul ei ole tema soovitusi järgitud. Peadirektor täitis kohustust teavitada järelevalvekomiteed juhtumistest, mille puhul ei olnud tema soovitusi järgitud. Sel eesmärgil saadeti 4. septembril 2017 teade järelevalvekomitee eesistujale. Teatele lisatud dokumendis esitati vastused, mis OLAF sai asjaomastelt ametitelt ajavahemikul 1. märts 2016 – 28. veebruar 2017 alates 1. oktoobrist 2013 esitatud soovitude kohta. See ajavahemik järgnes vahetult eelmisele aruandlusperioodile (1. märts 2015 – 29. veebruar 2016).
82. Teave OLAFi soovitude järelmeetmete kohta esitati ülevaatliku tabelina, mis hõlmas järgmist: i) OLAFi juhtumi number; ii) soovitude tegemise kuupäev; iii) saaja andmed; iv) soovitude lühikokkuvõtte; v) vastuse kuupäev mitterakendamise korral; vi) asjaomase asutuse esitatud põhjused ja vii) mõnel juhul OLAFi soovitusel, milles esitatakse täiendavad selgitused.
83. Arvestades järelevalvekomiteele edastatud andmemahtu, ei olnud võimalik teha riiklike asutuste põhjuste süvauuringut selle kohta, miks OLAFi soovitusi ei järgitud. Eespool mainitud dokumentidest nähtub siiski, et esines 22 OLAFi soovitusel, mida juurdlusega seotud asutused asjaomasel ajavahemikul ei järginud.
- 22 juhtumi teabe põhjal tehtud uurimistulemused ja järeldused on loetletud järgmistes lõikudes.
84. Peamine põhjus OLAFi soovitude järgimata jätmiseks oli asjaolu, et siseriiklike asutuste järelevalvete käigus saadi erinevad tulemused. Siinkohal tuleb mainida, et esines ka juhtumeid, kus asjaomased asutused olid ELi organid.
85. Mõnel juhul olid põhjused esitatud sõnaselgelt „tõendid puuduvad“ või „tõendid on ebapiisavad“ (enamik OLAFi soovitude saajateks olid riigiprokuratuurid ja ühel juhul ELi amet).

Paljudel juhtudel jõudis asjaomane riiklik asutus korduvalt järeldusele, et „juhtum ei osuta saaja otsesele süüle“; vähemalt kahel juhul ei suutnud riiklikud ametid (samas liikmesriigis) määrata kindlaks ühtegi üksikisikut, kes isiklikult vastutaks õiguserikkumiste eest. Mõned esitatud põhjused tekitavad täiendavaid küsimusi ELi finantshuve kaitsvate õigussätete⁽²¹⁾ rakendamise kvaliteedi kohta liikmesriikides. Neid tulemusi on vaja täiendavalt analüüsida nii OLAFis kui järelevalvekomitees.

86. OLAF teatas järelevalvekomitee raportöörile, et on esinenud olukordi, kui liikmesriikide ametiasutused lükkasid juhtumid tagasi tõendite puudumisel, mille põhjuseks oli OLAFi poolt esialgu tuvastatud dokumentide kadumine või hävimine, kuid mida ei turvatud ja seetõttu hiljem ei leitud, nt riiklike ametiasutuste tehtud läbiotsimise käigus. See toob samuti esile lüngad riiklike menetluseeskirjade kohaldamisel kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013, milles on nõutud, et tõendid tuleb turvata menetluse algetappidest alates ja nende vastuvõetavus tuleb tagada edasistes etappides või järgnevas menetluses, sealhulgas kriminaalmenetluses. Järelevalvekomitee teeb järelduse, et vaid varajane ja tihe koostöö riiklike asutustega saab tagada tõendite kadumise nende tegeliku hävitamise tõttu või kuna need on menetlusõiguslikult vastuvõetamatud.

⁽²¹⁾ Peamiselt Euroopa ühenduste finantshuve kaitse konventsioon ja selle lisaprotokollid.

87. Juurdlusega seotud asutuste esitatud muude põhjuste hulgas oli „territoriaalse jurisdiktsiooni puudumine“ või „kahju, mis on väiksem kuriteo lävendist“. Esines vaid üks juhtum, mille puhul ei esitatud ühtegi põhjust OLAFi soovitude järgimata jätmiseks.
88. Järelevalvekomitee palus lisateavet juhtumite kohta, mis on seotud väljaspool ELi rakendatud projektidega ja mille suhtes OLAF esitas ELi asutusele soovitusid nõuda ELi fondid tagasi ja/või kohaldada rahalist karistust. Mõnel juhul õigustasid asjaomased ELi asutused OLAFi soovitude mittejärgimist, teatades, et neil puudub õiguslik alus halduskaristuste kohaldamiseks. See tekitas küsimusi selle kohta, millises ulatuses oli OLAF nõuetekohaselt informeeritud asjaomastest ELi ja rahvusvahelisest õigusest. Pärast kõikide asjaomaste juhtumitega seotud dokumentide analüüsimist leidis järelevalvekomitee, et arvestades i) suhete keerukust teiste rahvusvaheliste partneritega ja ii) konkreetseid valdkondi, kus esineb vahendite väärkasutamise suur oht, on oluline, et OLAF teeks õigusliku analüüsi ja kontrolliks, kas karistuste kohaldamiseks ja vahendite tagasinõudmiseks on õiguslik võimalus enne, kui amet teeb soovitusi, eelkõige juhtudel, mis on seotud välistegevuse rahastamisvahenditega.
89. Olles analüüsinud kõiki asjaomaste asutuste esitatud põhjuseid, teeb järelevalvekomisjon järelduse, et koostöö nii asjaomaste riiklike kui ka ELi asutustega on ülimalt oluline ja peab alguse saama OLAFi juurdluse algatamisel. Koostöö ja kooskõlastamine OLAFi ja asjaomaste asutuste vahel on parim viis, kuidas tagada tõendite turvalisus ja vastuvõetavus ning vältida riiklike ja ELi õigusaktide lahknevat tõlgendamist. Järelevalvekomitee toetab seetõttu nii riiklike kui ELi õigusaktide (peamiselt määruse (EL, Euratom) nr 883/2013) kõiki õiguslikke muudatusi, millega kehtestatakse koostöö- ja kooskõlastamiskohustus pettusi ja rikkumisi uurivate riiklike asutuste, OLAFi ja võimaluse korral teiste ELi asutuste vahel.
90. Järelevalvekomitee leiab, et OLAFi juurdluste mõju hindamine, analüüsides selleks asjaomastele asutustele OLAFi poolt esitatud soovitusi ja nende asutuste vastuseid, on eelkõige oluline siis, kui on vaja kehtestada tulemuslikud menetlused nii ametisiseselt kui ka -väliselt. Järelevalvekomitee väljendas korduvalt oma rahulolematust, et määrusest (EL, Euratom) nr 883/2013 jäeti *ex ante* kontroll välja, ning on endiselt seisukohal, et järelevalvekomiteel on oma kohustuste täitmiseks vaja saada enda käsutusse rohkem teavet. Vähemalt tuleks järelevalvekomiteele automaatselt edastada asjaomastele asutustele saadetud juurdlusaruanded ja nende vastused, et järelevalvekomitee saaks pidevalt analüüsida ja küsida selgitusi nii asjaomastelt asutustelt kui ka OLAFilt. Sel viisil on võimalik aidata parandada OLAFi juurdlustegevuse mõju ning aidata tagada tõendite vastuvõetavus.

EUROOPA PETTUSTEVASTANE AMET JA EUROOPA PROKURATUUR

91. OLAFi järelevalvekomitee praegune koosseis astus ametisse 2017. aasta jaanuaris. Kohe alguses pööras komitee eraldi tähelepanu Euroopa Prokuratuuri asutamise protsessile, nagu see on sätestatud nõukogu määruses (EL) 2017/1939, mis võeti vastu 12. oktoobril 2017 pärast nõusoleku saamist Euroopa Parlamendilt.
92. Oma 28. septembri 2017. aasta arvamuses nr 2/2017, mis on lisatud järelevalvekomitee hindamisaruandele määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 rakendamise kohta, pühendas järelevalvekomitee terve peatüki (VI peatükk) mõjule, mida Euroopa Prokuratuuri asutamine võib avaldada OLAFi volitustele, sealhulgas eelarvelised tagajärjed. Hiljem 23. novembril 2017 osales järelevalvekomitee iga-aastases arvamuste vahetuses institutsioonidega⁽²²⁾ ja kaalus kahte peamist teemat OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri vahelistes tulevastes suhetes: i) teabe edastamine OLAFilt Euroopa Prokuratuurile; ning ii) toetus ja vastastikune täiendus, mida OLAFil tuleb Euroopa Prokuratuurile taotluse korral osutada (Euroopa Prokuratuuri määruse artiklid 24 ja 101).
93. Järelevalvekomitee on valmis komisjonile ja teistele institutsioonidele edastama oma seisukohad, arvestades mõju, mida Euroopa Prokuratuuri määruse kohaldamine võib avaldada mitte ainult OLAFi juhtimisele, vaid ka ameti juurdlusülesannete täitmisele ja järelevalvekomitee kontrollivale rollile.

⁽²²⁾ OLAFi määruse artikkel 16 „Arvamuste vahetus institutsioonidega“.

94. Oma arvamuses nr 2/2017, mis on lisatud komisjoni hindamisaruandele OLAFi määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 kohaldamise kohta, tegi järelevalvekomitee kindlaks mõned peamistest väljakutsetest, millega on OLAF kui haldusorgan vastamisi, kui ta täiendab ja toetab Euroopa Prokuratuuri tegevust eelkõige järgmistes valdkondades:

„Euroopa Prokuratuuri teavitamine põhjendamatu viivitusega igast kuriteost, mille puhul viimane võib teostada oma pädevust kooskõlas Euroopa Prokuratuuri määruse artikliga 22 ning artikli 25 lõigetega 2 ja 3⁽²³⁾.“

95. Kuna OLAFil ei ole lubatud algatada ühtegi paralleelselt juurdlust samade asjaolude alusel, mille suhtes toimub Euroopa Prokuratuuris kriminaalmenetlus, on OLAFi jaoks väga oluline muuta sellise kohustuse sisuline pool vastavaks OLAFi eeskirjade ja poliitikaga juhtumite algatamise/tagasilükkamise ja üleandmise kohta.

Seda arvestades tekib vajadus sätete järele, mis käsitlevad OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri vahelist teabevahetust enne sellise juurdluse algatamist, mis võib hiljem langeda kummagi ameti vastutusalasse. Samuti oleks vaja erieeskirju tõhusa OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri vahelise kommunikatsioonisüsteemi jaoks, et tagada töö dubleerimise vältimine ning Euroopa Prokuratuuri määruse artikli 101 lõikes 2 sätestatud volituste täitmine. Vajaduse korral tuleb võtta vastu sätted, millega kehtestatakse teabeliik, mida OLAF peab järelevalvekomiteele esitama.

96. Haldusjuurdluste algatamise, peatamise ja katkestamise eeskirjad vajavad selgitamist OLAFi määruse tulevase reformi käigus. Nendes eeskirjades tuleb võtta arvesse OLAFilt järelevalvekomiteele edastatavat teavet, pidades silmas komitee spetsiifilist rolli OLAFi sõltumatuse tugevdamisel ameti ülesannete nõuetekohasel täitmisel.

Järelevalvekomitee leiab, et tema panus võib aidata tegeleda raskustega, mis võivad tekkida OLAFi ja äsja loodud Euroopa Prokuratuuri vahel suhete loomise käigus.

Haldusjuurdluste läbiviimine Euroopa Prokuratuuri taotluse korral

97. Järelevalvekomitee märkis, et lõpparuandeid ja soovitusi, mis OLAF on liikmesriikide õigusasutustele saatnud, ei ole umbes pooltel juhtudel järgitud. Järelevalvekomitee kontrollikogemus näitab, et põhjuseid oli mitmeid ja nende hulgas on: i) asjaolud, mis väidetavalt pandi toime, kuid mida ei peeta kuriteoks; ii) asjaolud, mille kohta ei ole tõendeid või mille tõendid on ebapiisavad, ja iii) asjaolud, mis olid aegunud.
98. Seetõttu on veelgi enam vaja OLAFi määruse reformi lisada sätted, millega luuakse ekspertide rühmad tõendite kogumise riiklikuks kontrollimiseks ja kohtulike järelevalvemeetmete võtmiseks. OLAFil tuleb osutada kvaliteetselt abi Euroopa Prokuratuurile kooskõlas siseriiklike eeskirjadega tõendite vastuvõetavuse kohta, sealhulgas põhiõiguste austamine ja menetluslikud tagatised.
99. Järelevalvekomitee väljendas volinik Günther Oettingerile soovi osaleda vajaduse korral ettevalmistavatel koosolekutel, kus kujundatakse edasisi suhteid OLAFiga ning Euroopa Prokuratuuri loomist.

Euroopa Prokuratuuri toetamine teabe, kohtuekspertiisi, oskusteabe ja rakendusliku toetuse abil

100. Järelevalvekomitee märkis, et OLAFi määruse muutmine annab võimaluse ajakohastada OLAFi juurdlusvolitusi, et muuta amet täielikult toimivaks, pidades silmas Euroopa Prokuratuuri vajadusi. See oleks eriti asjakohane seoses juurdlusmeetmetega, mida OLAFil oleks õigus võtta, samal ajal järgides neid samu menetluslikke kaitsemeetmeid, mis kehtivad Euroopa Prokuratuuri suhtes, et vältida ebaõnnestumisi siseriiklikes kohtutes toimuvate kriminaalmenetluste käigus. OLAFi määruse reformi raames kaalumist vajavad edasised küsimused hõlmavad juurdepääsu rahaülekannete teabele kooskõlas siseriiklike õigusaktidega ja tiheda koostöö edendamist rahapesu andmebüroodega.

⁽²³⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määruse (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel, artikli 24 lõige 1 (ELT L 283, 31.10.2017 lk 1).

JÄRELEVALVEKOMITEE JUHTIMINE***Kohtumised ELi institutsioonide, organite ja muude asutustega***

101. Järelevalvekomitee osales aktiivselt arvamuste vahetuses institutsioonidega, nagu on kehtestatud määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artiklis 16. Järelevalvekomitee korraldas ka korrapäraseid kohtumisi ja osutas eksperdiabi järgmistele isikutele: i) OLAFi eest vastutav volinik; ii) Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjon; iii) nõukogu pettustevastase võitluse töörühm ja iv) Euroopa Kontrollikoda.

Töömeetodid ja läbipaistvus

102. Järelevalvekomitee pidas 2017. aastal 10 täiskogu koosolekut. Eesistuja, raportöörid ja järelevalvekomitee sekretariaadi liikmed kohtusid samuti korrapäraselt, et töötada konkreetsete teemadega. Iga tähtsama teema uurimiseks määras järelevalvekomitee raportööri. Raportöörid tegid aruandeprojektide, arvamuste eelnõude või täiskogu koosolekute aruteludokumentide koostamisel koostööd sekretariaadiga. Nad kohtusid ka OLAFi juhtkonna ja töötajatega järelevalvekomitee arvamuste ja aruannete koostamise raames. Järelevalvekomitee arvamusi arutati alati põhjalikult OLAFiga enne nende lõplikku viimistlemist.
103. Oma töö maksimaalse läbipaistvuse tagamiseks otsustas järelevalvekomitee avaldada oma veebisaidil avalikes huvides olevad mittekonfidentsiaalsed dokumendid: <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/>

OLAFi järelevalvekomitee sekretariaat

104. Järelevalvekomitee sekretariaat koosneb juristidest ja assistentidest, kes tagavad OLAFi juurdlustegevuse igapäevase jälgimise ja aitavad järelevalvekomitee liikmetel oma ülesandeid täita.
105. Sekretariaat aitab kaasa järelevalvekomiteele antud ülesannete tõhusale täitmisele, pidades silmas OLAFi sõltumatuse tugevdamist, eelkõige seoses komitee järelevalveülesannetega. Sekretariaadi ülesanne on anda ka järelevalvekomitee liikmetele õiguslast nõu. 2017. aastal oli sekretariaadis kokku kaheksa ametikohta, mis jagunesid viie administraatori (juristid), kahe assistendi ja ühe lepingulise töötaja vahel. Kolm ametikohta oli siiski täitmata (kaks assistenti ja üks jurist), vähendades sekretariaadi suutlikkust toetust osutada.
106. Pärast määruse (EL, Euratom) nr 883/2013⁽²⁴⁾ muutmist, tagab järelevalvekomitee sekretariaadi otse Euroopa Komisjon tihedas koostöös järelevalvekomiteega. Sekretariaat töötab OLAFist sõltumatult järelevalvekomitee juhiste alusel. Sel eesmärgil on sekretariaat halduslikult seotud Euroopa Komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksimise ametiga (PMO). Nüüd, aasta pärast ühendamist individuaalsete maksete haldamise ja maksimise ametiga, võib öelda, et muutuse tulemused ei täitnud järelevalvekomitee ootusi. Järelevalvekomitee on Euroopa Komisjonile teada andnud, et järelevalvekomitee sekretariaadile tuleb leida sobivam koht. See muutus võimaldaks Euroopa Komisjonil ja järelevalvekomiteel kaaluda kõiki võimalike valikuid sekretariaadile parima koha leidmiseks, sealhulgas esialgse võimaluse uuesti läbivaatamine, et tuua sekretariaat tagasi OLAFi alla, kuid nüüd juba teistel tingimustel.

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL, Euratom) 2016/2030, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 883/2013 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) järelevalvekomitee sekretariaadi osas (ELT L 317, 23.11.2016, lk 1). Määrus jõustus 1. jaanuaril 2017.

107. Järelevalvekomitee töökorra ⁽²⁵⁾ ja OLAFi määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 kohaselt, võivad sekretariaadi töötajad saada juhiseid vaid järelevalvekomiteelt ⁽²⁶⁾. Komisjon on vastutav ELi institutsioon, mis tagab järelevalvekomiteele ja sekretariaadile oma volituste täitmiseks eelarve ja muud vahendid

Eelarveküsimused

108. Järelevalvekomitee eelarve käesolevas aruandes kajastatud aastaks oli 200 000 eurot ja eelarve täitmine toimus 99,63 % ulatuses. Kulutuste eest vastutav edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja on individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet (PMO).
-

⁽²⁵⁾ Vt järelevalvekomitee töökorra artikkel 11, mis on avaldatud Euroopa Liidu teatajas, ELT L 308, 24.11.2011, lk 114.

⁽²⁶⁾ OLAFi määruse artikli 15 lõikes 8 on sätestatud: „Sekretariaaditeenuseid osutab komisjon ametist sõltumata ja tihedas koostöös järelevalvekomiteega. Enne töötaja määramist sekretariaati konsulteeritakse järelevalvekomiteega ja selle arvamust võetakse arvesse. Sekretariaat tegutseb vastavalt järelevalvekomitee juhistele ja komisjonist sõltumatult. Ilma et see piiraks komisjoni kontrolli järelevalvekomitee ja selle sekretariaadi eelarve üle, ei sekku komisjon järelevalvekomitee järelevalvetülesannetesse.“